

EDICIÓ: Grup de divulgació de la història de Fals, Associació Cultural i Recreativa de Fals
COL·LABORACIÓ: Ajuntament de Fonollosa, Cooperativa UMAC, Ardu Comarcal de Manresa

ASSOCIACIÓ CULTURAL I RECREATIVA DE FALS
Carrer de les escoles, s/n
08259 Fals (Fonollosa)
Telèfon: 938368003

El contingut d'aquesta edició és de divulgació de la història local del poble de Fals. En cap cas es vol ferir la sensibilitat de ningú i, serà d'agrair que qualsevol errada o inexactitud en els escrits, sigui comunicada als redactors de Falchs.

Cal Casetó

No s'han pogut arrebregar gaires detalls de la història d'aquesta casa. S'ignora quin han estat els seus habitants durant la major part del temps. Se sap amb tota precisió però, que va ser construïda l'any 1695. Possiblement llavors ja fos una possessió del mas Montconill. La primera notícia que confirma la pertinença de la casa a la dita heretat és un esborrany del cadastre de 1716, on hi consta que el Moncunill té una masia o caseta on habita Isidre Grau, jornaler, el qual guanya un jornal de 5 sous.

Ruïnes de Cal Casetó (1999)

En una acta d'establiment datada el 1790, l'Anton Moncunill va concedir a Valentí Bonvehí i Oliveres de la Costa, un cabaler del mas Oliveres de la Costa, un tros de dues quarteres per tal que aquest hi plantés vinya. La terra era de la Caseta de Montconill i llindava amb el camí de Calaf a Santpedor i les terres de Massana i la Gabriela. Es veu que el parcer vivia a l'esmentada caseta, perquè l'amo li va donar la següent garantia: «...nol remoure nil

traure de la habitació de dita caseta en que habita...» a més a més, li va donar permís per fer una tina per encabir el vi de la collita «... don facultat al dit adquisidor y als seus de fer tina, fent aquella en dita caseta o be en la casa del mas Oms...»

En un establiment de 1828 d'un olivar a les Costetes, s'estipula que el parcer Miquel Serra (de cal Cinto) ha de tragar les olives a la "Caseta de Fals", on es faran les parts. Creiem que després del Valentí Bonvehí van ocupar la Caseta els seus descendents, perquè el 1862 hi vivia un home que es deia Domingo Bonvehí Cortès. Després d'ell, suposem que van estar-s'hi diversos masovers o treballadors, que van passar sense deixar rastre. El 1878 hi va haver un enfrontament entre l'amo de Montconill i una bona part del poble a causa de la Caseta. L'any 1864 molts propietaris de Fals, amb el Moncunill al davant, van proposar fer un nou cementiri al costat de l'església parroquial, però alguns habitants s'hi van oposar, perquè el cementiri es feia sobre una explanada o plaça que s'utilitzava per les festes i actes públics. Per fer callar les veus dissidents, Cristòfol Moncunill va oferir l'era que hi havia al costat de la Caseta. Durant els propers 13 anys, l'era es va utilitzar per les festes, els balls de caramelles, i per les reunions dels homes del poble.

El 22 de gener de 1878, dia de Sant Vicenç, el Montconill va fer espatllar l'era, mitjançant unes rases fondes que la creuaven per tots cantons. Aquesta actitud va provocar un amotinament del poble, que gairebé acaba en un desordre públic. El 28 de febrer, Cristòfol Moncunill va demanar empara al Govern Provincial, perquè se li respectessin els seus drets de propietat, però a continuació un grup de veïns va fer arribar al mateix Govern una petició per seguir utilitzant l'espai, al·legant que havia estat el mateix propietari qui l'havia cedit. No se sap com va acabar la disputa, però el cert és, que a mitjans del segle XX encara s'utilitzava l'era de cal Casetó com a punt de trobada dels caramellaires de Fals.

La següent notícia dels ocupants de la Caseta de Montconill o Caseta de Fals, com se l'anomenava, no ens arriba fins l'any 1895. En aquest punt vivia a la casa la família formada pel Josep Rebolleda Casas i la seva dona Margarida Lladó. El Josep era el fill segon del Mateu Rebolleda, natural d'Ardèvol, i la Francesca Casas, una filla del mas Serra. Els Rebolleda eren els masovers de cal Resi, en qualitat de parents de Joan Subirana, l'amo que va unir els masos Subirana i Serra.

Fent un altre salt a través del temps, arribarem al dia 22 d'octubre de 1934. En tal dia, Mercè Vilaró i el seu fill Francesc Xavier Moncunill, usufructuària i propietari efectiu de la Caseta respectivament, es van vendre aquesta i una porció de terreny de 23 quarteres d'extensió a Marc Copons Santamaria, resident a Sant Martí de Torruella. El comprador en va pagar 2.400 pessetes, pagant aquests diners principalment per la terra, ja que en aquell moment la casa ja estava sense teulada i començant a enrunar-se. Mentrestant, el nom de la casa havia canviat, i la Caseta s'havia convertit en cal Casetó.

El Copons no va reparar la casa, sinó que se'n va fer una de nova a l'altra costat de la riera, que ara es coneix amb el nom de Granja Balaguer. Després del Marc va venir el seu fill Jaume Copons, el qual no va ser capaç de conservar el patrimoni familiar, a base de practicar el conegut recurs d'estirar més el braç que la màniga.

Durant una colla d'anys no va fer efectiu els pagaments de la contribució rústica, de tal manera que l'any 1961 el jutjat li va intervenir la finca i la va posar a subhasta per pagar el deute. Cap dels veïns de Fals no es va assabentar d'aquesta disposició. La subhasta es va fer a Barcelona el 3 de maig de 1962, i la finca es va rematar pel mòdic preu de 3.600 pessetes. El comprador va ser el senyor Climent Vidal Solà, un procurador dels tribunals de Barcelona. Amb el pas del temps la casa va continuar el procés de destrucció, i en el seu interior hi van créixer un parell de pins que van fer-se ben gruixuts.

El 1992 va morir Climent Vidal a Sant Cugat i la finca va passar al seu fill Ernest Vidal Pedrals, propietari d'una empresa de fabricació de làmpades. Van passar uns anys i el Vidal va decidir desfer-se d'una propietat improductiva que tenia a Fals i que no li interessava el més mínim. El 2002 va vendre-la a Isidre Puigdemívol Vilamitjana, fill de la casa de Betlem i resident a Canet de Fals. El nou propietari va començar a reconstruir la casa i va obrir un camí d'accés a través del bosc. El 2005 va vendre's les ruïnes de la casa, juntament amb un tros de terreny, a Oriol Carreras Olivé, de Manresa. Aquest té intenció de refer la casa i convertir-la en la seva residència. De moment l'ha encerclada amb una tanca, la qual cosa ha tallat l'antic viarany que anava de Sant Vicenç a la Font dels Pins.